

Bestuursstaf

Datum

5 juli 2023

Bij beantwoording, datum, onze referentie en onderwerp vermelden.

Vraag en antwoord centrale kazerne bij Kamerbrief Nationaal Programma Ruimte voor Defensie [5 juli 2023]

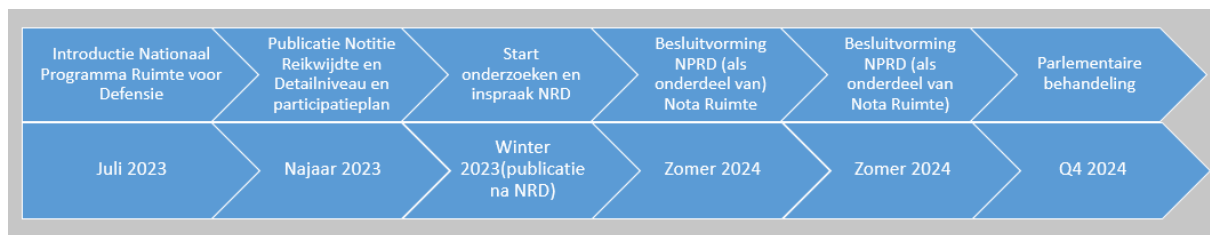
Waarom komt er een Nationaal Programma Ruimte voor Defensie?

Veiligheid is niet langer een vanzelfsprekendheid. De oorlog in Oekraïne laat dat ook weer zien. Nederland investeert fors in de groei en modernisering van de Nederlandse krijgsmacht. Er komt meer materieel, personeel en moderne kazernes. Ook moet Defensie meer gaan oefenen, alleen en met bondgenoten. Voor deze ontwikkelingen heeft Defensie in Nederland meer ruimte nodig. Het gaat niet alleen om meer fysieke ruimte, maar ook om meer milieuruimte. Moderne oorlogsvoering vraagt om inzet van drones, nieuwe wapens, moderne voertuigen, informatiesystemen en nieuwe of gemoderniseerde kazernes. Meer ruimte is ook nodig door meer gezamenlijke oefeningen met andere landen en de toegenomen behoefte aan militaire mobiliteit die daarbij komt kijken. Denk aan verplaatsingen van militairen en materieel van bondgenoten door Nederland.

Maar niet alleen Defensie heeft sterke behoefte aan meer ruimte. Zo is er een grote woningbouwopgave en vraag de energietransitie ruimte. Defensie maakt met het Nationaal Programma Ruimte voor Defensie (NPRD) de extra ruimtevraag van Defensie inzichtelijk. Deze ruimtevraag, maar ook die van alle andere ministeries, komen samen in de Nota Ruimte van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK).

Welke stappen doorloopt Defensie tot aan het kabinetsbesluit over de nieuwe Nota Ruimte?

In het proces zijn een paar belangrijke stappen. Deze zijn, voor zover dat nu bekend is, weergegeven in het volgende schema.

Planning juli 2023

Bestuursstaf

Datum

5 juli 2023

Bij beantwoording, datum, onze referentie en onderwerp vermelden.

Wat betekent dit voor de centrale kazerne? Wat betekent dit voor de vier locaties en specifiek voor de voorlopige voorkeurslocatie?

Op 11 mei jl. is gedeeld dat het besluit over de voorlopige voorkeurslocatie voor de centrale kazerne is uitgesteld. Reden hiervoor is dat Defensie een breed ruimtelijk proces met voldoende ruimte voor participatie en communicatie wil doorlopen. Hierdoor is er een solide basis voor het besluit over de meest geschikte locatie. Juist om nut en noodzaak van de concentratie op een kazerne en vervolgens de verschillende mogelijke locaties goed te kunnen wegen, wordt dit project onderdeel van het Nationaal Programma Ruimte voor Defensie en de daaraan gekoppelde plan-m.e.r..

Defensie heeft eerder al een ambtelijke verkenning uitgevoerd naar kansrijke locaties voor de centrale kazerne. Er is een viertal locaties naar voren gekomen, waarbij de locatie nabij de brug bij Nijkerk in de gemeente Zeewolde als voorlopige voorkeurslocatie is benoemd. Uit deze verkenning en vooral ook de ambtelijke gesprekken met medeoverheden zijn waardevolle inzichten gekomen. Deze ambtelijke verkenning ronden we af.

Met het Nationaal Programma Ruimte voor Defensie wordt er in feite een stap extra gezet ten opzichte van de eerdere ambtelijke verkenningen. In het plan-m.e.r. worden in de eerste plaats nut en noodzaak van een centrale kazerne onderzocht door expliciet in beeld te brengen of en in hoeverre de voorgenomen activiteit kan plaatsvinden op huidige kazernes. Daarnaast worden alle alternatieve locaties in beeld gebracht. Die alternatieve locaties kunnen nieuwe plekken zijn of de plekken die in de eerdere ambtelijke verkenning en verrijking naar voren kwamen, zoals de voorkeurslocatie Zeewolde.

Wanneer start inspraak en participatie van het Nationaal Programma Ruimte voor Defensie?

Onderdeel van het proces van de plan-m.e.r. is participatie en inspraak. De formele inspraak en participatie start met de Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD), het startschot voor de plan-m.e.r.. Er zijn twee formele inspraakmomenten. Namelijk inspraak op de NRD (najaar 2023) en inspraak op het plan-m.e.r. (zomer 2024). In aanvulling daarop is gebiedsgerichte participatie voorzien (winter '23/' 24) voor die gebieden die worden genoemd als locatiealternatief in het plan-m.e.r., zoals voor de centrale kazerne.

Bestuursstaf

Datum

5 juli 2023

*Bij beantwoording, datum,
onze referentie en onderwerp
vermelden.*

Wat is de Nota Ruimte van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijkrelaties?

Er spelen in ons land grote, complexe opgaven die een beroep doen op onze schaarse ruimte; denk aan opgaven rond klimaat, energie, water en bodem en de transitie van het landelijk gebied. Al deze opgaven vragen om ruimte en deze is in ons dichtbevolkte land schaars. Er zijn dus slimme combinaties nodig, maar ook keuzes welke ruimte waarvoor te gebruiken. Waar gaat gebouwd worden, hoe wordt gezorgd voor een vitaal landelijk gebied en hoe wordt onze infrastructuur ontwikkeld? De manier waarop onze ruimte wordt ingericht, heeft gevolgen voor de kwaliteit van het leven van inwoners, voor gezondheid, economie, milieu, natuur en klimaat. Daarom is het van groot belang als samenleving een heldere visie te hebben op het inrichten van de ruimte.

Drie jaar geleden is de Nationale Omgevingsvisie (NOVI) vastgesteld. Deze visie schetst de kaders waarbinnen het rijk de ruimtelijke ordening wil vormgeven en richting wil geven aan de ruimtelijke gevolgen van grote maatschappelijke opgaven (energietransitie, woningbouw, klimaatadaptatie, landbouw, mobiliteit). De ruimtelijke gevolgen van deze opgaven zijn groot en ingrijpend – met name in de fysieke ruimte – terwijl de ruimte in Nederland beperkt is. Alleen richting geven is daarbij niet voldoende. Nationale keuzes maken is nodig, want het is niet altijd mogelijk de keuzes over te laten aan afwegingen op lokaal of provinciaal niveau.

Dit kabinet ziet de noodzaak voor nationale regie op landelijk niveau om de samenhang te borgen, maar ook om de keuzes met grote nationale belangen integraal te kunnen maken. Daarom scherpt het kabinet de Nationale Omgevingsvisie (NOVI) aan tot de nieuwe Nota Ruimte. Het kabinet wil deze nieuwe Nota Ruimte in 2024 vaststellen. Het ministerie van Binnenlandse Zaken coördineert en is verantwoordelijk voor de vaststelling van de nieuwe Nota Ruimte.

Om uiteindelijk keuzes te kunnen maken wordt op verschillende manieren input verzameld. Zo zijn verschillende ministeries bezig met de uitwerking van *Nationale Programma's*, zoals het Nationaal Programma Ruimte voor Defensie. In de nieuwe Nota Ruimte komen alle ruimtelijke implicaties en keuzes van de Nationale Programma's samen en wordt er gekeken waar verschillende opgaven in de ruimte gecombineerd kunnen worden en waar keuzes nodig zijn. Deze keuzes worden gemaakt door het kabinet en vervolgens behandeld in de Tweede Kamer.

Bestuursstaf

Datum

5 juli 2023

Bij beantwoording, datum, onze referentie en onderwerp vermelden.

Wat is een Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD)?

Ruimte in Nederland is schaars en de groei van de Krijgsmacht heeft invloed op de leefomgeving en het milieu. Een eerste belangrijke stap voor het Nationaal Programma Ruimte voor Defensie is het opstellen en publiceren van de zogenaamde Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD). In de NRD beschrijven we wat we gaan onderzoeken, hoe we dat doen en binnen welke kaders. Je kan een NRD zien als een soort spoorboekje voor het onderzoek. De NRD geeft inzicht in wat in de zogenaamde plan m.e.r. onderzocht gaat worden.

Specifiek voor de wens van Defensie om ondersteunende eenheden samen te brengen op een nieuwe locatie betekent dit dat in de NRD wordt gedeeld welke locaties kansrijk zijn. In de plan-m.e.r. worden vervolgens allerlei onderzoeken gedaan. De uitkomsten daarvan, samen met alle input vanuit participatie worden meegenomen voor de integrale afweging.

Wat is een plan-m.e.r?

M.e.r. staat voor milieueffectrapport(age). Hierin wordt het voorgenomen plan ofwel beleid onderzocht op mogelijke milieueffecten. Het is een formele procedure met inspraakmogelijkheden en een adviesrol door de onafhankelijke commissie MER. In het plan-m.e.r. worden die ruimteclaims in beeld gebracht, die redelijkerwijs op verschillende locaties in verschillende regio's een plek zouden kunnen krijgen. Dit vraagt van het kabinet daarom een zogenaamde bovenregionale afweging.

Vanuit het Nationaal Programma Ruimte voor Defensie worden per claim milieueffecten in beeld gebracht van:

- Het zogenaamde nul-alternatief (groei van de activiteit op huidige locatie)
- Locatie-alternatieven (groei op andere locaties die redelijkerwijs hiervoor in aanmerking kunnen komen)